

ПОГОДЖЕНО

ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ

(Протокол №1 від 30 серпня 2023)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ЗДО Марія СИДОРЕНКО

**Освітня програма
закладу дошкільної освіти с. Старе Село
на 2023-2024 навчальний рік**

Зміст

Вступ.

Розділ 1. Проблема та завдання, над яким працюватиме заклад дошкільної освіти у 2023-2024 н. р.

Розділ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти.

Розділ 3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти в ЗДО.

1. Кадрове забезпечення.
2. Середовище ЗДО.

Розділ 4. Портрет випускника.

1. Показники компетентності.
2. Наступність роботи ЗДО та гімназії с. Старе Село.

Розділ 5. Планування освітньої діяльності ЗДО у 2023-2024 н. р.

1. Навчальне навантаження.
2. Форма планування роботи з дітьми.
3. Планування роботи з батьками.

Розділ 6. Організація освітнього процесу.

1. Профільне спрямування.
2. Використання інноваційних методик та технологій.

Розділ 7. Якість наданих освітніх послуг.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Вступ

Освітня діяльність у закладі дошкільної освіти у 2023/2024 н. р. буде організована відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про дошкільну освіту»;
- Базового компонента дошкільної освіти в Україні;
- Положення про дошкільний навчальний заклад, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2003 р. №305;
- Статуту закладу;
- Указу Президента України від 13.10.2015 р. №580/2015 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки»;
- Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом МОН України від 16.06.2015 р. №641);
- Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 р. №234);
- Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності, затвердженого наказом МОН України від 20.04.2015 р. №446;
- Листа МОН від 03.07.2009 р. №1/9-455 «Планування роботи в дошкільних навчальних закладах»;
- Листа МОН від 27.09.2010 р. №1/9-666 «Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку»;
- Листа МОН від 02.07.2019 р. №1/9-419 ««Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчальному році»;
- Листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 26.07.2010 р. №1, 4/18-3082 «Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільних навчальних закладах»;

- Листа МОН «Про систему роботи з дітьми, які не відвідують дошкільні навчальні заклади» від 04.10.2007 р. № 1/9-583;
- Листа МОН від 10.06.2019 р. № 1/9-365 «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2019/2020 навчальному році»;
- Листа МОН від 19.08.2011 р. №1/9-635 «Щодо організації та проведення «Тижня безпеки дитини» в дошкільних навчальних закладах»;
- Інструкції з організації харчування дітей у ДНЗ від 17.04.2006 р. №298/227 зі змінами від 26.02.13р. №202/165;
- Інструктивно-методичних рекомендацій «Організація роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» (Додаток до листа МОН від 14.02. 2019 р. № 1/11-1491);
- Інструктивно-методичних рекомендацій «Фізичний розвиток дітей в умовах ДНЗ» №1/9-563 від 16.08.2010 р.;
- Інструктивно-методичних рекомендацій «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних навчальних закладах» №1/9-456 від 02.09.2016 р.;
- Інструктивно-методичного листа МОН «Про організацію роботи з дітьми 5-річного віку» №1/9-664 від 27.09.2010 р.;
- Наказу МОН від 19.12.2017 р. № 1633 «Про затвердження Примірного переліку ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти»;

Розділ 1. Проблема та завдання, над яким працюватиме дошкільний навчальний заклад у 2023-2024 н. р.

Заклад дошкільної освіти здійснює освітній процес у 2023-2024 навчальному році за народознавчим пріоритетним напрямком.

Завдання на 2023-2024 н. р.

- Продовжити формувати знання дітей про народні звичаї та традиції через залучення родин вихованців до навчального процесу.
- Сприяти осучасненню освітнього процесу та організації змістовно насиченого предметно-просторового середовища як засобам професійного розвитку педагогів закладу.
- Формувати життєвий соціальний досвід дітей шляхом налагодження партнерської взаємодії з дорослими.
- Забезпечити наступність у роботі закладу та початкової школи в умовах використання основних засад концепції «Нова українська школа».

Шляхи реалізації завдань:

- Використання інноваційних технологій;
- Взаємодія з батьками;
- Особистісно-орієнтований підхід до кожного вихованця;
- Блочно-тематичне планування освітнього процесу;
- Забезпечення наступності дошкільної та початкової ланок освіти;
- Здійснення моніторингу якості надання освітніх послуг.

На літній період 2024 р.

Мета: оздоровлення дитячого організму та забезпечення позитивного емоційного стану дітей в літній період зусиллями працівників ЗДО і батьків вихованців.

Завдання:

- Охопити системним оздоровленням дітей дошкільного закладу шляхом використання різноманітних засобів та форм загартування.
- Продовжувати здійснювати соціальний розвиток дітей засобами ігрової діяльності.
- Продовжувати організовувати самостійну художню діяльність дітей як засіб розвитку творчих здібностей.

Шляхи реалізації завдань:

- оптимізації рухового режиму;
- розширення та поповнення розвивального середовища ЗДО відповідно до вимог безпеки;
- самостійна ігрова та художня діяльність дітей;
- просвіта батьків з питань оздоровлення і розвитку дітей.

Розділ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Здобувачі освіти мають право на:

- розвиток, навчання та виховання;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів розвитку;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- безпечні та нешкідливі умови перебування в закладі;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів розвитку, передбачених стандартом освіти — Базовим компонентом дошкільної освіти України;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку.

Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

/Згідно з Законом України «Про освіту», що набрав чинності 28.09.2017 р./

Розділ 3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти в ЗДО

1. Кадрове забезпечення

Керуючись Законом України «Про дошкільну освіту», адміністрація ЗДО приймає на роботу тільки педагогів, які мають відповідну повну вищу та неповну вищу педагогічну освіту. Дошкільний навчальний заклад повністю укомплектований педагогічними кадрами та обслуговуючим персоналом.

Підбір і розстановка педагогічних кадрів має велике значення як у роботі з дітьми так і в роботі колективу в цілому. При комплектації груп педагогічними працівниками намагаємось враховувати психологічну сумісність педагогів, рівень їх професіоналізму, досвід роботи, ділові якості.

Педагогічні кадри за віковими групами закріплюються наказом по дошкільному навчальному закладу на початку року. Адміністрація ЗДО диференційовано підходить до вихователя-початківця і до досвідченого педагога-майстра, створюючи усі умови для розкриття їх творчого потенціалу. У цілому, робота колективу ЗДО відмічається стабільністю та позитивною результативністю.

Виходячи з підбору кадрів, можна зробити висновок, що в ЗДО є все, що складає підґрунтя зразкової діяльності закладу, бо творчу дитину може виховати лише творчий педагог.

Специфічна особливість педагогічного колективу ЗДО полягає в єдності майстерності висококваліфікованих вихователів і перспективних молодих спеціалістів, об'єднанні зусиль педагогічного та обслуговуючого персоналу в розвитку дитини.

2. Середовище ЗДО

Потужним чинником дитячого розвитку є соціокультурне оточення. Кожна дитина у своєму розвитку зазнає безсумнівний вплив сім'ї, її побуту, культурних уподобань, форми зайнятості старших і змісту сімейних дозвіль.

У ЗДО велика увага звертається на організацію роботи з батьками вихованців у розрізі вивчення їх національної приналежності, культурних вподобань, залучення до спільного дозвілля з дітьми в ЗДО, надання практичних порад щодо розвитку та виховання дітей тощо.

Всі педагоги, які працюють з дітьми, розмовляють українською мовою, володіють знаннями про культуру рідного краю, міста, що дає свій відбиток на спілкування з дітьми, організацію освітньої діяльності.

Предметно-розвивальне середовище в ЗДО відповідає вимогам. Створення сприятливого для розвитку оточення в закладі включає в себе розумну і красиву організацію простору і його елементів: дитячі іграшки, дитячі меблі, дитячі книжки, дитячі малюнки тощо. Дітям доступні всі функціональні елементи простору закладу, що спонукає їх до активної предметно-практичної діяльності, прояву творчості, креативності. У групових кімнатах простір поділено на окремі осередки, які пов'язані між собою. Наповнення осередків перед початком навчального року змінено згідно з віковими особливостями дітей конкретної групи. Пов'язано це з тим, що матеріали, складність та доступність їх утримання повинні відповідати сьогоdnішнім закономірностям та особливостям розвитку дітей даного конкретного віку і враховувати ті особливості зон розвитку, які характерні знову ж таки сьогodні кожній окремій дитині.

Компоненти розвиваючого предметного середовища в ЗДО включають не тільки групові приміщення, а й інший функціональний простір — прогулянкові майданчики, інші структурні компоненти.

Створюючи розвивальний простір у закладі, дотримуємось Інструктивно-методичних рекомендацій МОН України від 02.07.2019 р. №1/9-419 «Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчальному році», зокрема таких, як: безпечність, урахування закономірностей розвитку дітей, раціональність,

динамічність, активність, комфортність кожної дитини, позитивне емоційне навантаження.

Однією з основних умов створення в дошкільних навчальних закладах розвивального довкілля для дітей дошкільного віку є опора на особистісно орієнтовану модель взаємодії між педагогом і дітьми. Це означає, що пріоритетною метою виховання є формування гармонійної та всебічно розвиненої особистості. Завдання педагога полягає у забезпеченні інтересів дитини у задоволенні її природних нахилів і потреб. У своїй діяльності педагоги керуються положенням: «Не поруч, не над, а разом».

Розвивальне середовище – це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в дошкільному закладі повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку.

ЗДО сьогодні є ідеальним полем для розгортання особистісно-орієнтованих технологій, оскільки, на відміну від школи, не орієнтований на жорстко фіксований результат, отже, за суттю, покликаний бути розвивальним та охоронним із погляду фізичного, психічного, соціального і духовного здоров'я дитини.

Розвивальне середовище – це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в дошкільному закладі повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку.

Розвивальне середовище – комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, естетичних умов, що

забезпечують організацію життя дітей у дошкільному закладі. «В цілому розвивальне середовище можна представити у вигляді круга, в центрі якого розташоване «Я» (мій простір, середовище мого внутрішнього життя) і який поділено на сегменти – предметно-ігрове, природне та соціальне середовище», – зазначає О. Кононко.

Обов'язковою умовою забезпечення ефективного розвитку дитини є створення розвивального середовища в єдності всіх його складників, а саме: природного; предметно-ігрового; соціального; власного «Я» дитини, тобто організоване відповідно до програми розвитку дитини дошкільного віку.

Природне розвивальне середовище сприяє виникненню у дошкільника інтересу та елементарних уявлень про об'єкти, явища природи, розкриває причинно-наслідкові зв'язки та взаємозалежність природного довкілля і людини як його частини, формує природодоцільну поведінку малюків.

Для створення оптимального розвивального простору підібрано різне обладнання (ігрове, навчальне, спортивне тощо), продумано його оптимальне розміщення. Розвивальний простір створюється не для зручності педагога, а для того, щоб дитина могла вільно, відповідно до своїх смаків і настрою, обирати той чи інший осередок.

Для кожного вікового періоду предметно-ігрове середовище особливе.

Розділ 4. Портрет випускника

1. Показники компетентності

Психофізіологічний розвиток:

- має зрілі мозкові структури та функції;
- характерною є відносна стабільність та рухливість нервової системи;
- проявляє достатню рухову активність;
- проявляє умілість рук, практичну вправність;
- здорова, не має хронічних хвороб;
- володіє основними гігієнічними навичками;
- знає свою статеву належність, усвідомлює її незмінність, розуміє, чим відрізняється від представників протилежної статі;
- володіє основами безпеки життєдіяльності;
- працездатна, втомлюється лише після чималого навантаження;
- користується як провідною правою/лівою рукою;
- не заїкається і не має інших невротичних проявів.

Інтелектуальний розвиток:

- володіє елементарною системою знань про основні предмети і явища навколишнього світу та саму себе, а також деякими простими поняттями;
- уміє концентрувати увагу, виконує вимогу за інструкцією дорослого;
- диференційовано сприймає різноманітну інформацію (візуальну, аудіальну, тактильну);
- здійснює елементарні операції аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації;
- усвідомлює основні зв'язки між явищами;
- має розвинене логічне запам'ятовування - добре запам'ятовує і відтворює;
- встановлює логічну послідовність подій;
- відтворює зразок на вимогу;
- робить припущення, висуває гіпотези, виявляє елементи креативності;

- розрізняє звуки мовлення, співвідносить їх з буквами, синтезує звуки у слова; знаходить потрібні слова для вираження думки, використовує складні речення;
- диференціює числа, додає і віднімає у межах 10, визначає найпростіші зміни цифрових рядів;
- розрізняє реальне і уявне, зовнішнє і внутрішнє;
- знайома з деякими основами початкових наукових знань.

Мотиваційний розвиток:

- хоче йти до школи;
- вирізняється високою допитливістю — розвинена пізнавальна мотивація;
- може поступитися «хочу» заради «необхідно», відмовитися від бажаного на користь соціально важливого;
- має сформовану мотивацію досягнення, прагне досягти успіху;
- свідомо й відповідально ставиться до майбутнього шкільного життя;
- зацікавлено ставиться до спілкування з новими дорослими та однолітками;
- у соціально прийнятний спосіб самореалізовується, самостверджується;
- має сформовану первинну систему матеріальних і духовних потреб.

Емоційний розвиток:

- переживає глибоко, виражає почуття щиро, яскраво;
- сприйнятлива, диференціює емоційно-смісловий характер зовнішніх впливів, чутлива до нього;
- знає основні емоції, особливості їх вираження мімікою, жестами, діями, тональністю голосу;
- адекватно виражає свої ставлення, настрій, стан;
- утримується від імпульсивних реакцій, негативних емоцій;
- чутлива до значущих людей, виявляє чуйність, намагається бути суголосною стану та настрою інших;

- оптимістично ставиться до проблем і складностей, має сформоване почуття гумору;
- володіє елементарною емоційною культурою, самовиражається у соціально прийнятний спосіб.

Розвиток вольової сфери:

- свідомо приймає та утримує мету, діє цілеспрямовано;
- концентрує увагу на завданні, певний час не відволікається;
- мобілізує себе на виконання завдання;
- розраховує на власні сили, розмірковує і поводить самостійно;
- звертається по допомогу лише в разі об'єктивної необхідності;
- конструктивно розв'язує проблеми, долає труднощі;
- доводить розпочате до кінця;
- може відстояти власну точку зору;
- визнає свої помилки;
- дотримується своїх обіцянок.

Соціальний розвиток:

- приймає соціальний статус школяра, усвідомлює його важливість;
- відкрита контактам, комунікабельна;
- прихильно, доброзичливо ставиться до рідних, знайомих, товаришів;
- уміє налагоджувати взаємодію, працювати в команді;
- узгоджує індивідуальні інтереси з груповими;
- реалізує основні моральні принципи, прагне дотримуватися в поведінці та діяльності соціальних норм і правил;
- намагається уникати конфліктів, мирно розв'язує спірні питання, може дійти згоди, домовитися;
- орієнтується у поведінці на вимогу дорослого та на совість як внутрішню етичну інстанцію;
- усвідомлює межі схвалюваної і соціально неприйнятної поведінки;

- володіє більш-менш адекватною самооцінкою;
- поважає себе та інших;
- має сформований абрис дитячого світогляду, елементарну систему ставлень

2. Наступність роботи ЗДО та Старосільського ліцею.

Наступність між дошкільною та початковою освітою – це забезпечення неперервності здобуття людиною освіти. Наступність в освіті необхідна для створення єдиного освітнього процесу, що логічно продовжується від дитячого садка до школи. Цей процес допомагає досягти цілісного розвитку особистості. Під час навчання у дітей формуються базові компетентності – вміння, знання та навички, які необхідні для подальшого навчання та життя загалом. Володіння українською та іншими мовами, математичні навички, знання в галузі природничих наук, техніки або культури – цьому дитина навчається в молодшій школі завдяки тим компетентностям, що сформувались у неї в дитячому садку.

У дошкільному віці діти починають розвивати, зокрема допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, навички комунікації. Початкова освіта базується на цих навичках і поглиблює їх.

Перехід між дитячим садком і школою має бути поступовим, оскільки діти мають пройти період адаптації. Адаптація дитини буде значно легшою, якщо у перші роки навчання в школі будуть продовжувати та підіймати на інший рівень ту діяльність, яка була в дитячому садку. Наступність в освіті означає збереження основних видів діяльності дітей дошкільного віку в початковій школі, зокрема:

- спілкування;
- ігри;
- рухова активність;
- пізнавальна діяльність;
- засвоєння господарсько-побутових навичок;
- ліплення, малювання, аплікація, конструювання, слухання музики, спів, хореографія, театральна діяльність.

Педагоги дошкільної освіти мають бути ознайомлені з програмою початкової школи та вводити у свої заняття навчальні елементи, які підготують дітей до 1-го класу. Вчителі початкових класів також мають знати дошкільну навчальну програму, щоб використовувати її складові в адаптаційний період.

Випускники ЗДО в подальшому мають змогу за місцем проживання навчатися в закладах загальної середньої освіти.

Між Старосільським ліцеєм та ЗДО укладено угоди про співпрацю та складено плани наступності на навчальний рік, які схвалено педагогічною радою закладу. Директор ЗДО затвердила плани, директори закладів загальної середньої освіти погодили їх.

Планами наступності передбачено зміст роботи на навчальний рік за такими напрямками роботи як:

1. Робота з кадрами (спільні заходи, консультування, робота веб-сайту тощо);
2. Робота з батьками (конкурси, виставки, спільні батьківські збори, засідання батьківського комітету, дні відкритих дверей, зустрічей з цікавими людьми, народними умільцями, концерти, свята, фестивалі, пам'ятки-поради, консультації, робота веб-сайту тощо);
3. Робота з дітьми (екскурсії, читання художньої літератури про школу; бесіди з дошкільниками про навчання в школі; надання інформації про життя дітей-школярів через спостереження за їх діяльністю, бесіди, міні-заняття тощо);
4. Управлінська діяльність (забезпечення наступності в роботі дитячого садка та школи, як умови розвитку індивідуальності від 3-7 років, виконання плану наступності ЗДО тощо);

Розділ 5. Планування освітньої діяльності ЗДО у 2023-2024 н. р.

1. Навчальне навантаження

При визначенні навчального навантаження в ЗДО с. Старе Село було враховано Наказ МОН України «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» від 20.04.2015 р. № 446. Згідно з цим нормативним документом було складено перелік форм роботи з дітьми, що не виходить за визначені ним межі навчального навантаження.

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності: ігровій – провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та ін.

Робочий навчальний план
на 2023-2024 н. р.

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень	
	3-4 – й рік життя	5-6 (7) – й рік життя
Ознайомлення із соціумом	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	2
Художньо-продуктивна діяльність* (музична, образотворча, художня)	5	5
Сенсорний розвиток	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	3
Здоров'я та фізичний розвиток**	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	11	15

Додаткові освітні послуги на вибір батьків - англійська мова - театралізована діяльність - основи здоров'я	-- 1	1 --
Максимальна кількість занять на тиждень	12	16
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	3,0	6,6

* Художньо-продуктивна діяльність реалізується за трьома напрямками: музична – 2 години; малювання - 1 година; аплікація – 0,5; ліплення – 0,5; художня література – 1 година.

**Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

2. Форма планування роботи з дітьми

Для організації навчально-пізнавальної діяльності дітей перевага надається *моделі у вигляді занять* організації освітнього процесу.

Заняття проводяться, починаючи з 4-го року життя.

Тривалість спеціально організованих занять становить:

- у молодшій групі – не більше 15-20 хвилин;
- у старшій групі – 25-30 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Планування також включає наступні організовані форми освітньої роботи:

- *організована ігрова діяльність* – дидактичні, сюжетно-рольові, режисерські, рухливі, конструкторсько-будівельні, розвивальні, народні, театралізовані ігри, ігри-драматизації тощо;
- *організована навчально-пізнавальна діяльність* – спостереження, віртуальні подорожі, екскурсії у природу й соціум, пізнавально-розвивальні бесіди, дидактичні ігри, елементарні досліди й дитяче експериментування у повсякденному житті, індивідуальна робота;

- *організована трудова діяльність* – індивідуальні і групові трудові доручення, чергування, колективна праця, господарсько-побутова праця, самообслуговування, праця в природі, художня праця;
- *організована художньо-продуктивна діяльність* – образотворча, музична, літературна, театралізована діяльність, розваги, свята, індивідуальна робота;
- *організована комунікативно-мовленнєва діяльність* – спеціальні мовленнєві заняття, бесіди, розмови, створення і розв'язання певних освітніх ситуацій, спілкування, індивідуальна робота;
- *організована рухова діяльність* – заняття з фізичної культури, музики, різні форми організації дитячої праці, рухливі ігри, фізкультурні свята, розваги, ранкова, пальчикова гімнастика і гімнастика пробудження після денного сну, фізкультурні хвилинки, динамічні паузи тощо.

Самостійна діяльність дітей у закладі дошкільної освіти носить як індивідуальний, так і груповий (колективний) характер.

Форми організації самостійної діяльності: ігрова, пізнавальна, трудова, художня, рухова, комунікативна, мовленнєва тощо.

У освітньому процесі використовуються різні типи і види занять, а також міні-заняття упродовж дня.

Типи занять:

- фронтальні заняття (вся група);
- групові заняття (до 15 дітей);
- індивідуально-групові заняття (до 8 дітей);
- індивідуальні заняття (1-4 дітей).

Види занять:

- комплексні заняття;
- тематичне заняття;
- комбіноване заняття;

- домінантне заняття;
- сюжетно-динамічні заняття;
- інтегровані заняття.

При організації роботи ЗДО всі працівники керуються планом роботи закладу на 2023/2024 навчальний рік, який розглядається на педагогічній раді та схвалюється нею, затверджується керівником закладу.

Форма планування освітньої діяльності — за освітніми лініями (Базовий компонент дошкільної освіти України).

Вихователі планують роботу з дітьми використовуючи 2 види планів: перспективний та календарний. Кожна група планує роботу з дітьми враховуючи їх вікові особливості та завдання програм.

Перспективний план розробляється на 2 тижні 1 місяць наперед. В ньому зазначається:

- тема блоку та теми тижнів;
- мета освітньої діяльності за темою блоку (на місяць);
- комплекси вправ ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну;
- орієнтовний розподіл занять на тиждень;
- робота з батьками на місяць;
- потижневий розподіл форм та методів роботи з дітьми за освітніми лініями (при плануванні визначаються теми днів згідно з темою тижня);
- примітка для зазначення змін у плануванні тощо.

Календарні плани складаються вихователями на свою зміну (І чи ІІ половину дня). У цих планах зазначаються:

- тема блоку/тижня/дня;
- дата;
- І чи ІІ половина дня;
- форми та методи роботи визначені перспективним планом роботи у поширеному вигляді в порядку проведення;
- освітня лінія на полях проти зазначених форми чи методу роботи.

3. Планування роботи з батьками (додатки)

Протягом 2023-2024 н. р. в закладі діє перспективний план роботи з батьками, для батьків вихованців всіх вікових груп. План розглядається на педагогічній раді як додаток до річного плану та схвалюється до використання. Планом визначено форми роботи з батьками згідно з планом роботи ЗДО с. Старе Село на 2022-2023 н. р. Відповідно до загального плану роботи з батьками вихователі складають план роботи з батьками для кожної вікової групи на рік та затверджуються директором ЗДО.

Щомісяця у перспективному плані роботи з дітьми вихователі зазначають форми роботи з батьками на вказаний місяць відповідно до складаного плану на рік у відповідній графі. Таким чином плануючи роботу з батьками вихователі здійснюють її систематично та у повному обсязі.

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу

1. Профільне спрямування (додатки)

Пріоритетний напрямок роботи закладу: *народознавчий*.

Ознайомлювати дітей із народними національними оберегами (калина, верба, віночок, сорочка-вишиванка тощо). ● Ознайомлювати з минулим рідного краю, заохочувати дітей до пізнання свого родоводу. ● Залучати дітей до української національної обрядовості, підготовки та відзначення народних свят, звичаїв і традицій. ● Розвивати у дитини такі риси характеру, як щирість, гостинність, доброта, щедрість через багатство національного фольклору (казки, загадки, скоромовки, прислів'я, приказки, пісні та народні ігри).	● володіє елементарними трудовими навиками, бережно ставиться до результатів людської праці; ● дотримується норм культури спілкування, поважає інших, турбується про них, виявляє привітність та гостинність, пошану до старших; ● дотримується родинних звичаїв і традицій під час відзначення різних свят; ● має загальні уявлення про культуру українського народу, про звичаї та традиції, про споконвічне прагнення українців до краси; ● емоційно сприймає народну іграшку, традиційний одяг, вироби народних майстрів; ● розуміє, що Україна є Батьківщиною, що в українців є своя мова, звичаї та традиції, календарно-обрядові свята, різні символи. Виявляє стійкий інтерес до історії рідної землі; ● має уявлення про житло, предмети народного декоративно-ужиткового мистецтва, їх використання в повсякденному житті, народну іграшку, вишивку, український
---	--

		національний одяг, сім'ю та сімейні традиції в Україні;
--	--	---

І а І с Д с з н а н с т н с	●Формувати знання дітей про побут українського житла, українську іграшку, посуд, одяг.	● милується виробами народного декоративно-ужиткового мистецтва, охоче слухає різноманітні народні пісні, дивиться і емоційно сприймає виконання хореографічних композицій у виконанні дорослих і дітей; ● бере участь у дійствах календарно-обрядових свят; ● виявляє ініціативу, відтворює кращі зразки народного фольклору та речей народно-ужиткового мистецтва.
--	--	--

В останні роки складовою частиною дошкільної освіти стає народознавство. Метою цього предмета є ознайомлення дітей з багатствами культурно-господарської спадщини українського народу, з народними традиціями і формування в них етнічної, на цій основі, самосвідомості кращих якостей національного характеру, прагнення до відродження національної культури.

Отже, щоб виховати справжню людину, наша вітчизняна педагогіка повертається до високо результативного, апробованого століттями педагогічного досвіту народу. Первинність культурно-історичних традицій народу, їх діалектична єдність із загальнолюдською культурою набирають

чинності вихідного принципу при визначенні змісту освіти і виховної діяльності дошкільних закладів.

Досліджуючи дану тему, було виявлено, що всі засоби народознавчої роботи залучають дітей до гуманних відносин, сприяють пробудженню в дітей почуття національної гідності й національної гордості, формують національні цінності, що виражають духовно-моральні принципи народу, його гуманістичні ідеали.

Отже, систематичне ознайомлення дітей з народними звичаями, традиціями сприятиме ранньому прилученню їх до багатих скарбів духовної культури українського народу.

В процесі вивчення народознавства вихованці глибше починають відчувати, що знання про рідний народ – це пізнання себе, свого родоводу, його культури, історії, усвідомлення нерозривної єдності із попередніми поколіннями, усім народом, його духовними скарбами.

Народознавство – це бальзам, який треба прикладати до ран нашої духовності.

Для того, щоб ланцюг духовності не переривався, щоб діти стали Народом, кожне наступне покоління повинно формуватися в народознавчому дусі, бути гідним історії свого народу, знати народні традиції та обряди, розвивати духовний світ на ідеях та засобах народознавства. Бо це – не прах, не далеке минуле, це біографія народу, а водночас – його жива душа. А душі без пам'яті не буває.

2.Гурткова робота (додатки)

Використання інноваційних методик та технологій (додатки)

Для підвищення якості освітнього процесу у закладі дошкільної

освіти запроваджуються:

Інноваційні освітні технології:

- Теорія розв'язання винахідницьких завдань (ТРВЗ) Г. Альтшуллера;
- Кубики Блума;
- Сенсорні коробки;
- Мнемотехніка;
- Розвивальні ігри Б. Нікітіна;

Інноваційні здоров'язберезувальні технології:

- Кольоротерапія;
- Психогімнастика;
- Гімнастика пробудження;
- Дихальна гімнастика;
- Зорова гімнастика;
- Пальчикова гімнастика;
- Самомасаж;

Розділ 7. Якість наданих освітніх послуг (додатки)

Якісна освіта – це освіта, спрямована на формування нової життєво компетентної особистості, це освіта, яка враховує сутнісні індивідуальні

характеристики кожної дитини, розкриває та розвиває її задатки й обдарування і на цій основі забезпечує максимальну реалізацію її потенціалу; це освіта, здатна до безперервної модернізації та інновацій, потенційно спроможна давати адекватні відповіді на виклики цивілізації; це освіта, яка забезпечує відповідність освітнього процесу та змісту освіти прийнятим Державним стандартам.

Головне завдання ЗДО – забезпечити юне покоління якісною освітою, тобто виплекати активну, самодостатню, інноваційну особистість, здатну вчитися впродовж життя, орієнтуватися у новому швидкозмінному світі і бути конкурентоспроможною в ньому.

У 2023-2024 навчальному році у закладі буде здійснюватись моніторинг життєвої компетентності дітей дошкільного віку за різними формами дослідження:

- діагностика рівня розвитку пам'яті дітей 3-4 х років (довільної і мимовільної) (автор А. О. Реан);
- діагностика активного словника дітей дошкільного віку;
- діагностування діалогової компетентності дітей дошкільного віку;
- діагностування фонетичної компетентності дітей дошкільного віку;
- тести для старших дошкільників щодо виявлення рівня засвоєння народознавчих знань;
- Яценко Т. В. «Діагностика психічного розвитку дітей дошкільного віку». (методичний посібник);
- Діагностика підготовки дітей до школи;

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Комплексні програми:

1. *«Оберіг»*, програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років (наук. кер. Богуш А. М.);
2. *«Соняшник»*, комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку (авт. Калуська Л. В.);
3. *«Дитина»*, освітня програма для дітей від 2 до 7 років (наук. кер. проекту – Огнев'юк В. О., авт. колектив – Беленька Г. В., Богініч О. Л., Богданець-Білокаленко Н. І. та ін.) – нова редакція 2015 року;
4. *«Дитина в дошкільні роки»*, комплексна освітня програма (наук. кер. – Крутій К. Л., авт. колектив – Богуш А. М., Грицишина Т. І., Дем'яненко О. Є. та ін.) – нова редакція 2015 року;
5. *«Світ дитинства»*, комплексна освітня програма для дошкільних навчальних закладів (наук. кер. – Богуш А. М., упор. – Байєр О. М., Батліна Л. В., Григоренко Г. І., Дорошенко З. П. та ін.) – нове видання 2015 року;
6. *«Українське дошкілля»*, програма розвитку дитини дошкільного віку (авт. – Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. та ін.) – чинна до кінця навчального року;
7. *«Я у Світі»*, програма розвитку дитини дошкільного віку (наук. кер. – Кононко О. Л.) – нова редакція 2014 року;
8. *«Впевнений старт»*, програма розвитку дітей старшого дошкільного віку (авт. кол. – Андрієтті О. О., Голубович О. П. та ін.) – чинна до кінця навчального року;
9. *«Стежина»*, програма для дошкільних навчальних закладів, що працюють за вальдорфською педагогікою (авт. – Гончаренко А. М., Дятленко Н. М.).

Парціальні програми:

1. *«Україна – моя Батьківщина»*, програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку (авт. – Кичата І. І., Каплуновська О. М., Палець Ю.М.; за наукового редагування Рейпольської О. Д.);
2. *«Вчимося жити разом»*, програма з розвитку соціальних навичок ефективної взаємодії дітей від 4 до 6-7 років (авт. – Піроженко Т. О., Хартман О. Ю.);
3. *«Радість творчості»*, програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку (авт. – Борщ Р. М., Самойлик Д. В.) – чинна до кінця навчального року;
4. *«Грайлик»*, програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі (авт. – Березіна О. М., Гніровська О. З., Линник Т. А.);
5. *«Скарбниця моралі»*, програма з морального виховання дітей дошкільного віку (авт. – Лохвицька Л. В.);
6. *«Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях»* (авт. – А. М. Богуш, І. Л. Сіданіч, В. Є. Сучок та інші);
7. *«Про себе треба знати, про себе треба дбати»*, програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей віком від 3 до 6 років (авт. – Лохвицька Л. В.);
8. *«Дитина у світі дорожнього руху»*, програма з формування основ безпечної поведінки дітей дошкільного віку під час дорожнього руху (авт. – Тимовський О. А., Репік І. А.);
9. *«Казкова фізкультура»*, програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку (авт. – Єфименко М. М.);
10. *«Веселкова музикотерапія: оздоровчо-освітня робота з дітьми старшого дошкільного віку»* (авт. – Малашевська І. А., Демидова С. К.);